

KIR. KÖZJEGYZŐK
K Ö Z L Ö N Y E

FOLYÓIRAT A PERENKIVÜLI TÖRVÉNYKEZÉS
ÉS A KÖZJEGYZŐI GYAKORLAT SZÁMÁRA.

Felelős szerkesztő:
FEKETE LÁSZLÓ DR.
budapesti kir. közjegyző.

KIADJA
A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE.

Megjelenik havonként egyszer
(július és augusztus hónapok kivételével).

BUDAPEST, 1931.
Held János könyvnyomdája II., Margit-körut 7. Telefon Aut.: 536—95.

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő:

FEKETE LÁSZLÓ DR.

budapesti kir. közjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Margit-körút 5/a. Tel. Aut. 517—16.

A Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári csekkszámja: 41.951.

Állászaportások.

Szomorú karácsonyi és újévi meglepetéssel szolgált az igazságügyi kormány a közjegyzői karnak. Leiratot küldött az érdekelt kamaráknak, amely szerint megfontolandónak tartja, nem kellene-e a győri-, kecskeméti-, egri-, debreceni-, nyiregyházai- és miskolci kir. járásbiróságok területén egy-egy új közjegyzői állást rendszerezíteni. A terv szerint tehát lenne Győrben 3, Kecskeméten 3, Egerben 2, Debrecenben 4, Miskolcon 3 és Nyiregyházán a fennálló nagyállói közjegyzőség beolvasztásával — 3 közjegyző.

Ime tehát újra állászaportásokról, illetőleg közjegyzői statumok megosztásáról van szó, éppen most, amikor a rettenetes mértékben dúló gazdasági válság folytán a meglevő közjegyzőségek is alighogy vegetálnak.

Próbáljunk gondolkozni felette, mi lehet annak az oka, hogy az igazságügyminiszter, aki még akkor, amikor a gazdasági viszonyok sokkal jobbak voltak, hivatalosan is, a parlamentben tett határozott kijelentésével, de a közjegyzői kar reprezentánsai előtt is hangoztatott nyilatkozatával annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy a jelen időket nem tartja alkalmasnak a közjegyzői állások szaporítására, sőt bizonyos állás megszüntetéseket tart szükségesnek — most egyszerre más álláspontra helyezkedett.

Talán abban rejlenék az ok, hogy az államháztartás katasz-

Állászaportások.

A nyugdíjintézet közgyűlése.

A Magyarországi kir. közjegyzőhelyettesek Országos Egyletének közgyűlése.

Madarász István dr. felsőházi beszéde.

Közlemények.

Kitüntetés.

Halálozás.

Szili János dr. ünneplése.

Az Országos Egylet központi bizottságának ülése.

Kamaraközi értekezlet.

A nyugdíjintézet intézőbizottságának ülése.

A pécsi kamara memoranduma az 5610/1931. M. E. rendelet részleges módosítása tárgyában.

A közjegyző, mint meghatalmazott felfolyamodási joga.

Jegyzői magánmunkálatok.

Az Illetékügyi Közlöny.

Néhány észrevétel dr. Lipcsey Péternek „Az új illetékrendelet“ címen megjelent közleményére.

Figyelmeztetés.

Kérelem.

Kihirdetett törvények.

Rendeletek.

Judicatura.

trófális helyzete folytán az egész vonalon csökkenteni kellett a köztisztviselők javadalmazását és nyugdíját, tehát az igazság és méltányosság, illetőleg egyenlő áldozathozatal szempontjából le kell szállítani a közjegyzők jövedelmét is? De hát a közjegyzői jövedelmeket már automatikusan leszállította maga a gazdasági élet. Az ingatlanoknak óriási módon leest az értéke, a hagyatéki díjak felére, sőt harmadára szállottak le, ugyanúgy az ügyleti díjak is, azzal a különbséggel, hogy itt még a jövedelem fele és harmada sem maradt meg, mert az általános pénztelenség miatt az ügyletek száma is lecsökkent; emellett pedig hihetetlenül megnőtt a díjhátralékok összege, sőt a nagy leszegényedés folytán azok nagyrésze behajthatatlanná vált. — Nem kell tehát semmiféle adminisztratív intézkedést tenni a közjegyzői jövedelmek leszállítására nézve, leszállította azt annyira az élet, hogy Telman Sándor igen helyes megállapítása szerint ahhoz képest a köztisztviselők fizetésének redukciója „valósággal nyári majális jellegével bír.“

Vagy talán az vetette volna felszínre az állásszaporítások eszméjét, hogy egyes kisebb közjegyzőségek annyira leromlottak, mikép ezek birtokosai indokoltak látták lépéseket tenni abban az irányban, hogy viszonylag jobb helyzetben levő kartársaik birtokállományából hasíttassék ki egy darab az ő részükre? Lehetséges, hogy ilyen akciók is voltak, különösen olyan kartársak részéről, akik nem a karban nőttek fel s nem érzik azt az igazi szolidaritást és kollégialitást, amely a kar tagjait kell hogy összekapcsolja és a közjegyzőkre nézve megengedhetlenné teszi azt, hogy bármily nehéz viszonyok közt legyen is, kartársa rovására, illetőleg kartársa meglevő jövedelmének elvételével igyekezzenek magának jobb pozíciót szerezni.

Az igazi oka azonban — úgy hisszük — az állásszaporítási tendenciának sem egyik, sem másik körülmény, hanem az, ami valóságos lidércnyomásként fekszik rá nálunk az egész életre, megöl itt minden szépet, jót és nagyot, kiirt eszményeket, eltípor tehetségeket, gúzsbaköt nemes törekvéseket, gazdasági, irodalmi, művészeti és tudományos téren egyaránt, t. i. a politika.

Nem azért kell új állásokat rendszeresíteni, mert egyes közjegyzőnek a mai viszonyok szerint aránylag sok a jövedelme, se nem azért, hogy a szegényebb közjegyzőknek jobb megélhetés biztosíttassék, vagy régen váró helyettesek közjegyzőséghez jussanak, hanem azért, mert másként boldogulni nem tudó „kiérdemesült“ politikusokat, és volt képviselőket, „érdemeket“ szerzett korteseket,

esetleg másként nem rekompenzálható főispánokat kell elhelyezni. Új állás rendszeresítésnél rendszerint előre hírlük, hogy kinek a kedvéért rendszeresítjük az és jobb stallum betöltésénél mindig előre tudjuk, ki lesz az a boldog „politikai férfiú“, aki azt megkapja. A jelen esetben is beszélnek már róla, kik azok az egyének, akik a „közérdekből“ rendszeresítendő állásokra ki vannak szemelve.

Igy azután a közjegyzői állás Magyarországon nem az, aminek lenni kellene, t. i. jogszolgáltatási, praeventív jogvédelmi faktor, amelynek betöltésénél egyedül az igazságügyi szempontok irányadók, hanem valóságos politikai állás, amelyre érdemeket nem a közjegyzői irodák íróasztalánál eltöltött hosszú, fáradságos, alapos gyakorlatban, hanem a pártklubok zöld asztalánál, kortes utakon és előszobákban kell szerezni.

A közjegyzői állások szaporítása és a kinevezés — fájdalom — nem elsősorban az igazságügyminisztertől függ, hanem azoktól a politikai hatalmaktól, amelyek óréa óriási hatást gyakorolnak s amelyek ellen ő igazságügyi érdekből védekezni kénytelen és e védekezés közben sokszor igazán nem irigylésreméltó helyzetben van.

Hiába érvelünk tehát mi közjegyzők azzal, hogy minden állásszaporítás szerzett jogainkat sérti, mert leszállítja a kinevezés által nekünk biztosított jövedelmet és megtámadja az 1886: évi VII. t.-c. 13. §-ában biztosított áthelyezhetetlenségünk elvét (miután az állásmegoszlás által voltaképpen kisebb stallumra helyeztetünk át), hiába allegáljuk azt, amit különben a kormány is nagyon jól tud, hogy a mai gazdasági viszonyok közt jövedelmünk felére, sőt harmadára szállott alá, — hiába mutatjuk ki ügyforgalmi kimutatóunkkal, hogy az ügyforgalom óriási módon lecsökkent és főként lecsökkentek azok az értékek, amelyek után a mi díjaink igazodnak és hiába mutatjuk ki számszerűleg azt, milyen nagy százaléka megszolgált díjainknak van hátralékban, sőt vált végképpen behajthatatlanná; ezekkel egy tervbevett konkrét állásrendszeresítés esetén semmit se tudunk elérni, mert az a nagy politikai nyomás, amely az állásszaporításoknál és kinevezéseknél működésbe lép, sokkal erősebb, mint a mi érveink és sokkal hatalmasabb, mint a mindenkori — bármilyen jóindulatú — igazságügyminiszter.

Abban a nagy küzdelemben, amelyet ezzel a rettenetes, mindent összeörlő politikai erővel szemben kifejteni kell, valóban csaknem egészen tehetetlenül állunk. Minden erőnk meg kellene feszíteni, hogy a közjegyzőséget tisztán és kizárólag jogszolgáltatási

intézményként tartjuk fent, hogy a kar erkölcsi színvonalának a mai rendszer szerint okvetlenül bekövetkező teljes lönkretételét s a közjegyzői állásoknak levitézlett politikusok elhelyező intézetévé való süllyedését megakadályozzuk, de erre nincs erőnk.

Felmerült már az az eszme is, hogy a Kamarák vezetőségei egyszerre és együtt lemondjanak, mert nem vállalhatják a felelőséget az intézmény és a kar összeomlásáért és senki ne fogadjon el kamarai tisztséget. Ez természetesen a kamarák felosztatását és az autonómia teljes megszüntetését vonná maga után; de hát sokkal helyesebbnek látszik a teljes megszüntetése, mint fenntartása egy olyan látszat-autonómiának, amelynek semmi súlya nincs és semmi eredményt nem tud elérni.

Felmerült az országos közjegyzői kongresszus összehívásának eszméje is, hogy a kar a maga egészében fejezhesse ki tiltakozását. A szombathelyi országos vándorgyűlésen többen hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a kar tagjai a napi sajtó útján tárják fel a közjegyzői kar sérelmeit s a közvéleményhez forduljanak azok orvoslása végett.

Annyi bizonyos, hogy karunk kebelében óriási nagy az elke-seredés. Szomorúan és vigasztalanul nézünk elébe az új évnek, amely reánk nézve csak újabb megpróbáltatást rejt méliében.

A mi problémánk sem fog megoldást nyerni addig, amíg a magyar nemzet egyetemes nagy problémái meg nem oldatnak. Mig nem jön egy jobb kor, egy jobb belátás, amely majd becsukja ennek a politikai moloch-nak mindig evésre tátott száját, megakadályozza azt, hogy a politika betörjön az igazságügy, a jogszolgáltatás mezejére, visszaadja intézményünket eredeti hivatásának és felszabadítja karunk tagjait attól a bizonytalanságtól, amelyet az egzisztenciájok ellen intézett állandó támadásoktól való rettegés idéz elő. Ha majd egy jobb, egy tisztább légáramlat jön, amely elsodorja a most gomolygó sötét és nehéz felhőket és megvalósítani engedi azokat a törvényes rendszabályokat, amelyek a közjegyzői intézmény önállóságát, szabadságát minden hatalmi túlkapással szemben biztosítják.

Ezek a rendszabályok nagyjából a következők lennének:

Közjegyzői kinevezéshez közjegyzői gyakorlati vizsga kíván-tassék meg. Közjegyzővé rendszerint csak azt lehet kinevezni, aki előzetesen hosszabb közjegyzői gyakorlatot folytatott, kivételesen pedig kinevezhető extraneus is, de csak minden 3, vagy 4 helyet-tesi kinevezés után egy és ez is csak kisebb közjegyzői állásra. E

szempontból tehát a közjegyzői állások több osztályba sorozandók és meghatározandó az, mely osztályba sorozott állásra lehet karon-kivül állókat kinevezni.

Minden egyes közjegyzőség területe geografiailag pontosan megállapítandó és újabb állás csak egy meghatározott területre és csak rendszerint akkor állítható fel, ha az az állás üresedésben van. Kivételesen rendszeresíthető új állás működésben levő köz-jegyző területére is, de csak akkor, ha az ott működő közjegyző működésének megkezdése óta bizonyos hosszabb idő (15—20 év) eltelt újabb állás rendszeresítése nélkül, e hosszabb idő eltélese óta a forgalom annyira megnövekedett, hogy megosztás esetén is úgy a régi, mint az új közjegyzőre bizonyos meghatározott számú hagyaték (pld. 250) és bizonyos meghatározott összegű ügyszám (pld. 300) jutna és csak az esetben, ha a rendszeresítési az illetékes kamara javasolja. Ilyen esetben is az újonnan rendszeresítendő állás területe geografiailag meghatározandó.

Ha ilyen biztosítékokkal lesz körülbástyázva a kir. közjegy-zői intézmény és lesz majd egy, a mainál precizebb, szigorúbb fegyelmi törvény is: akkor igazi elite pálya lesz a közjegyzői pálya, a közjegyzői intézmény pedig be fogja tudni tölteni szép hivatását.

Az újév küszöbén ha szomorúak és elke-seredettek vagyunk is a minket ért és még valószínűleg érő sok csapás miatt, hinnünk és reménykednünk kell ebben a jobb jövőben és a nagy Apostol (Péter II. 2., 3., 13) szavai szerint várunk, sőt munkálkodásunkkal elősegítenünk kell azt az új eget és új földet, amelyben az igazság lakozik.

A nyugdíjintézet közgyűlése.

A magyar közjegyzői kar régen érzett vágya teljesüléseként az 1930. évi IV. törvénycikkkel az összes közjegyzők és közjegyző-helyettesekre nézve kötelező formában megvalósított nyugdíjintézet az 1931. évi március hó 1. napján életbelépett 1700/1931. I. M. rendelet alapján alakuló közgyűlését 1931. évi április hó 26. nap-ján megtartván, törvényesen megalakult s a végellátások folyósítása tekintetében is teljes működését a hivatkozott rendelet 53-§. alap-ján 1931. évi október hó 1. napján megkezdte.

A nyugdíjintézet működéséről az elmúlt rövid idő után is megállapíthatjuk, hogy az a hozzáfűzött várakozásoknak mindenben megfelelni s az intézet mulhatatlan szükségességét igazolni igyekszik. A kezdet nehézségein minden zökkenés nélkül való átvezetésnek érdeme az intézet vezetőségéé s annak élén az elnöké, *Hedry Aladár dr.-é*, aki lelkes munkatársai elsősorban *Fekete László dr.* elnökhelyettes és *Velsz Elemér dr.* intézőbizottsági tag fáradozatlan, értékes és odaadó munkásságával az intézet működését aránylag igen rövid idő alatt a normális mederbe terelte s emberi számítás szerint a további zavartalan működést biztosította. Az elnök érdemes és eredményes munkásságára tekintettel, nem kis meglepetésként hatott a rendelet 5. §-ának rendelkezése alapján a december 20. napjára egybehívott első rendes közgyűlésen tett az a bejelentése, mely szerint elnöki állásáról lemond. A közgyűlésen e bejelentés nyomán elhangzott több felszólalásban megnyilvánult spontán bizalom az elnököt remélhetőleg reá fogja birni elhatározása megmásítására annál is inkább, mivel lemondása alátámasztására semmi komoly okot fennforogni nem látunk.

Elismeréssel kell e helyütt is megemlékeznünk az állandó ellenőrző bizottság működéséről is, amely *Barcs Ernő dr.* elnökkel élén az intézet anyagi vonatkozású ügyei rendezésében és az ezzel kapcsolatos technikai kérdésekben szintén ügybuzgó és céltudatos munkásságot fejtett ki.

Az intézet további működése elé indokoltan jogos várakozással tekinthetünk. Az előnyös perspektívát és harmóniát e részben nem zavarhatják a közgyűlésen előterjesztett indítványok, amelyek mindenike csupán és kizárólag azt célozza, hogy a havi járulékok összege csökkentessék, avagy arányosítsassék. Ezek a kérdések a nyugdíjintézet fenntartásának indokoltságát távolról sem érintik, de kétségtelen dokumentumai annak, hogy az általánosan nyomasztó gazdasági helyzet hatása alól a magyar közjegyzői kar sem mentesül s hogy itt is komoly probléma a 45—50 pengős nyugdíjjarulékok előteremtése. Ennek a ténynek ismerete mellett orvosszerként az állások ujólagos nagymérvű szaporításának terével operálni talán még sem lehet.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként a következő tudósításunk számol be:

A december 20-ára a budapesti törvényszék emeleti polgári tárgyaló termébe egybehívott nyugdíjintézeti rendes évi közgyűlésen megjelentek: *Hedry Aladár dr.* a nyugdíjintézet elnöke, *Fekete*

László dr. elnökhelyettes, *Hanny Tivadar dr.*, *Haviár Gyula dr.*, *Rusa Ernő dr.* közjegyzők, *Kovách Dezső dr.*, *Velsz Elemér dr.* helyettesek az intézőbizottság tagjai, *Barcs Ernő dr.* közjegyző, az állandó ellenőrző bizottság elnöke, *Sümeghi László dr.* közjegyző és *Botka László dr.* helyettes, az ellenőrző bizottság tagjai, *Janits Imre dr.* a budapesti, *Galánffy János dr.* a debreceni, *Madarász István dr.* felsőházi tag a pécsi, *Jedlicska Béla dr.* a szegedi, *Pottyondy Béla dr.* a szombathelyi kamarák elnökei, továbbá *Balassa Lajos dr.*, *Barna Lajos dr.*, *Benkő Lajos dr.*, *Csák Szilárd dr.*, *Csiky Ödön dr.*, *Csomasz Béla dr.*, *Ertsey Péter dr.*, *Fabinyi Leó dr.*, *Fésüs György dr.*, *Fodor Antal dr.*, *Gálffy Ferenc dr.*, *Guthy János dr.*, *Haller Károly dr.*, *Horváth Béla dr.*, *Jeszenszky Elek dr.*, *Kasza Sándor dr.*, *Kepes János dr.*, *Kiss József dr.*, *Kovách Elek dr.*, *Kovács Nagy Sándor dr.*, *Körössy Bertalan dr.*, *Lehotzky Antal dr.*, *Lénárt Dezső dr.*, *Lipcsey Péter dr.*, *Lovassy Ernő dr.*, *Lukács Izsó dr.*, *Májay Dezső dr.*, *Meixner László dr.*, *Mike Ernő dr.*, *Mike Lajos dr.*, *Ónody Kálmán dr.*, *Örley György dr.*, *Paczolay Zoltán dr.*, *Pekker Emil dr.*, *Pesthy János dr.*, *Richter Richard dr.*, *Rónay Tibor dr.*, *Szemerjay-Petrán Tibor dr.*, *Szécsi Ferenc dr.*, *Szili Kálmán dr.*, *Sternberg Gyula dr.*, *Zakariás János dr.* kir. közjegyzők, *Antalffy Zsiros Aladár dr.*, *Hajnal Bálint dr.*, *Schimits Béla dr.*, *Szakács István dr.*, *Tárczay Rezső dr.*, *Varga Kálmán dr.* és *Vitányi Iván dr.* kir. közjegyző helyettesek.

Hedry Aladár dr. elnök a közgyűlést megnyitva, annak törvényes határozó képességét megállapítja. Szeretettel üdvözli a nyugdíjintézet fontosságához mért valóban nagyszámban megjelent tagokat s röviden vázolja az intézet szerveinek működését, amely a megalakulás stádiumából a tevékenység biztos bázisára vezette az intézetet. Megemlékezik az előző fakultatív nyugdíjgyesület elnökének, *Janits Imre dr.-nak*, továbbá a jelenlegi nyugdíjintézet megalakításában nagyértékű és céltudatos munkásságot kifejtett *Galánffy János dr.* érdemeiről, majd elismerő szavakkal méltatja munkatársainak s ezek között első sorban *Fekete László dr.*, *Velsz Elemér dr.* és *Barcs Ernő dr.-nak* agilis tevékenységét s végül köszönettel adózik a kamarák s ezek között elsősorban a debreceni kamara megértő közremunkálásáért. A jegyzőkönyv vezetésére az elnök *Kepes János dr.* annak hitelesítésére pedig *Janits Imre dr.* és *Fodor Antal dr.* tagokat kéri fel. Esetleges szavazás esetére

Kovách Elek dr. elnök vezetése alatt Májay Dezső dr. és Lipcsey Péter dr. tagok személyében szavazatszedő bizottságot küld ki.

Velsz Elemér dr. intézőbizottsági tag terjeszti ezután elő 1931. október 31. zárlattal az intézet mérleg és eredményszámláját. A mérlegszámla szerint az intézet

Vagyona:

1. Értékpapírok (a régi nyugdíjgyesület tulajdonából)	P	550.—
2. Folyószámla követelés a Moktárnál	„	1600.—
3. Betétkövetelés a Moktárnál	„	49751.30
4. Hátralékos járulékok	„	6521.40
5. Előre fizetett nyugdíjak		
a) öregkori nyugdíjak nov. hóra	P	300.—
b) özvegyi nyugdíjak nov. hóra	„	4540.—
c) árvaellátási díjak nov. hóra	„	100.—
	P	4940.—
Vagyon összesen	P	63352.70

Teher:

1. Előre befizetett járulékok	P	56.—
2. Egyenleg mint tiszta vagyon	„	63290.70
Teher összesen	P	63352.70

Az eredmény számla a következő adatokat tünteti fel:

Kiadás:

1. Költségek	P	510.77
2. Temetési segélyek	„	300.—
3. Kifizetett nyugdíj és árva ellátási díjak	„	4940.—
4. 1931. évi bevételi többlet (okt. 31-ig)	„	63297.70
Kiadás összesen	P	69047.87

Bevétel:

1. Járulék bevételek	P	67185.37
2. Befizetett pótdíjak	„	225.—
3. Adományok (a régi nyugdíjgyesülettől)		
a) készpénz	P	155.—
b) értékpapírok	„	550.—
	„	705.—
4. Kamat jövedelem		
a) folyószámlán	„	191.20
b) takarékbetétből	„	741.30
	„	932.50
Bevétel összesen	„	69047.87

Barcs Ernő dr. az állandó ellenőrző bizottság elnöke a bizottság jelentését terjesztette folytatólag elő, mely szerint a bizott-

ság úgy az ügykezelést mint a vagyonkezelést a legalaposabban megvizsgálta, azokat kifogástalanoknak találta s kérte a felmentvény megadását.

A közgyűlés az előterjesztett mérleg- és eredményszámlát megállapította, elfogadta s e részben az ügy- és vagyonkezelést illetően a felmentvényt úgy az intéző, mint az állandó ellenőrző bizottságnak egyhangulag megadta.

Fekete László dr. elnökhelyettes az ügyviteli szabályoknak az intéző bizottság által megállapított tervezetét szakaszonként felolvasva referálja.

A közgyűlés Galánffy János dr., Kovács Nagy Sándor dr., Kovách Elek dr., Rusa Ernő dr., Pottyondy Béla dr. és Fésüs György dr. felszólalásai után a tervezetet részleges és lényegtelen módosításokkal a nyugdíjintézet ügyviteli szabályaiként elfogadja és megállapítja. Az ügyviteli szabályokat, valamint a nyugdíjtörvényt és a nyugdíjszabályzatot a nyugdíjintézet az összes tagoknak meg fogja küldeni.

Hedry Aladár dr. elnök bejelenti, hogy Zakariás János dr. balatonfüredi közjegyző a következő indítványt küldte be:

„Határozza el a közgyűlés az 1700/1931. J. M. rendelet 40. §-a értelmében: a nyugdíjintézet évenként mutatózó terheinek felosztása az egyes közjegyzők terherbíró képességének tekintetbevételével történjék és a kamarák a közjegyzőket jövedelmüknek, családjaik nagyságának és a teherviselő képességre befolyást gyakorló egyéb körülményeknek figyelembe vételével sorozza csoportokba.“

Zakariás János dr. indítványát a közgyűlésen szóval is megokolta s a megokolás rendjén hivatkozik arra, hogy az egyes közjegyzői kerületekhez tartozó lakosság lélekszáma, a közjegyzők ügyforgalma távolról sem egyenlő, sőt a legnagyobb hullámzást tünteti fel. Ennek megfelelően az egyes közjegyzők terherbíró képessége sem lehet egyenlő s e tekintetben minimálisan 300%-ig terjedő differenciák vannak. Indokolt volna tehát a nyugdíj teher szempontjából a közjegyzőségeket három csoportba osztani. A középső csoport fizetné a rendes díjat, az első csoport a díj felét s az így keletkező hiányt, vagyis a rendes díjnál megfelelően magasabbat a harmadik csoport. Helyesnek, igazságosnak és jogosnak tartja tehát az aránylagos teherviselést, mivel azonban a közgyűlés hangulatát indítványa elfogadása szempontjából biztatónak nem találja s mivel a többi indítványokkal kapcsolatban olyan megol-

dási mód kínálkozik, amely a nyugdíjterhek általános csökkentését fogja jelenteni, indítványát visszavonja.

Hedry Aladár dr. elnök az indítványnak szavazás alá bocsátását annak visszavonása következtében mellőzi s az arra beérkezett szavazó-jegyeket azok felbontása nélkül megsemmisíti. Ugyancsak az elnök ismertette *Baranyi Antal dr.* battonyai közjegyző indítványát az 1700/1931. I. M. rendelet 42. §-ának oly irányú módosítása tekintetében, amely szerint a járulékok nem fizetése esetén a végrehajtási és a fegyelmi eljárás csupán az olyan közjegyző ellen tétessék folyamatba, akinek átlagos tiszta jövedelme 800 pengőt meghalad. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elvetette.

Fekete László dr. elnökhelyettes ismertette a beérkezett többi három indítványt. Ezek közül az első a szombathelyi kamara területén működő közjegyzők indítványa amely szerint „utasítsa a közgyűlés az intézet vezetőségét, hogy sürgősen tegyen előterjesztést az Igazságügyminiszter Ur Önagyméltóságánál az alapszabályok módosítására abban az irányban, hogy a nyugdíjjárulékok összege havi harmincöt pengőre szállíttassék le“. Az indítvány írásbeli megokolása szerint a már befolyt nyugdíjhátralékokból eddig is oly tekintélyes fölösleg mutatkozik, hogy a tartalékolás eddigi arányu fenntartása esetén az intézmény céljának meg nem felelő nagy tartalékok fölött fog az intézet rendelkezni, ami a jelen gazdasági viszonyok között az általánosan alászállott teherbíró képességre tekintettel céltalan és igazságtalannak mutatkozik. A nyugdíjintézet lényegileg önszegélyező egyesület s az eredeti elgondolás szerint a tagok csak annyi járulékot fizetnek, ami némi csekély tartalékolást leszámítva az igényjogosultak ellátására épen szükséges. A nyugdíjjárulékokat a kisebb irodák már eddig is csak nagy erőfeszítések árán voltak képesek megfizetni s ez a havi 45 pengő is elviselhetetlen teher volt rájuk nézve. A rendelet szerint a járulék havi összege 1932. évtől kezdve pedig havi 50 pengő lett, holott erre az emelésre semmi szükség nincs, mert az eddigi befizetések mellett is már aránytalanul nagy tartalék gyűlt össze.

A másik indítványt *Lintner Sándor dr.* debreceni kir. közjegyző nyújtotta be s ez az indítvány majdnem azonos a szombathelyi kamara területén működő közjegyzők indítványával s annak megokolásával azzal az eltéréssel, hogy ez az indítvány a havi járulék minimumát 30 pengőben tartja megállapítandónak. Indítványt nyújtott be végül *Jeszenszky Elek dr.* orosházi kir. köz-

jegyző, aki indítványa bevezető részében a *Zakariás-féle* indítvány ellen tiltakozik, mivel a közjegyzők bármely alapon való osztályozása befelé ártana a kollégális érzésnek, kifelé pedig a közjegyzői tekintély szempontjából romboló hatású volna. Amennyiben a teherbíró képesség szempontjából szükségesnek mutatkoznék a közjegyzők osztályozása s ennek megfelelően a fizetendő nyugdíjjárulék összegének megállapítása, az indítványozó véleménye szerint az osztályozást nem a kamarákra, hanem a nyugdíjintézet kebelében magukra a közjegyzőkre kellene bízni s e részben indítványozza, hogy állítassék fel három esetleg több nyugdíj kategória.

I. Ebbe az első kategóriába tartozzék minden kinevezett királyi közjegyző kineveztetésétől számított 10 éven keresztül. Fizesse havi 20 P. hozzájárulást és kapjon nyugdíjaztatása esetén havi 250 P. nyugdíjat.

II. A második kategóriába tartozzék a királyi közjegyző 10-20 évi szolgálati ideje alatt. Fizesse havi 50 P. hozzájárulást és kapjon nyugdíjaztatása esetén havi 250 P. nyugdíjat.

III. A harmadik kategóriába tartozzék a királyi közjegyző 20 évi szolgálat után és nyugdíjaztatása esetén kapjon 500 P. havi nyugdíjat, be ezzel szemben fizessen havi 100 P. hozzájárulást.

A közjegyzők özvegyei és eltartásra szoruló gyermekei a nyugdíjat természetesen megfelelő arányban kapják. Az egyik kategóriából a másikba a közjegyzők csupán saját kérelmükre helyezhetők át. Automatikus áthelyezésnek tehát helye nincs s a közjegyző maga bírálja el, hogy teherbíróképessége megfelel-e annak, hogy a magasabb kategória járulékát fizethesse. Nem lehet akadálya annak, hogy egy a szolgálati idejénél fogva alacsonyabb osztályba tartozó közjegyző magát egy magasabb osztályba minősítse át s viszont az ellenkező átminősítésnek sem.

Fekete László dr. az indítványokra vonatkozólag az intéző bizottság nevében azt az előterjesztést teszi, hogy a szombathelyi kamara területén működő közjegyzők és *Lintner Sándor dr.* indítványainak megfelelően a nagyobb arányú tartalékolás szükségtelenségére és indokolatlanságára hivatkozással tegyen a nyugdíjintézet előterjesztést az igazságügyminisztériumnak az 1700/1931. I. M. rendelet oly irányú módosítása iránt, mely szerint a havi nyugdíjjárulék a 40. §-ban írt 50 pengő összegnél kevesebb legyen. A *Jeszenszky-féle* indítvánnyal pedig foglalkozzék az intéző bizottság s az tegyen megfelelő előterjesztést a közgyűlésnek.

Az indítványokhoz az elsőnek *Galánffy János dr.* szólal fel,

aki a Jeszenszky-féle indítványt túl korainak tartja. Meg kell előbb várnunk a nyugdíjintézet néhány évi működését s csak azután lehet egy ilyen indítvánnyal érdemben foglalkozni. Hivatkozik arra, hogy a nyugdíjrendelet előkészítése és tárgyalása rendjén szó sem volt a havi járulék minimumának, vagy maximumának megállapításáról, az eredeti elgondolásnak megfelelően mindig az volt a kiindulási pont, hogy bizonyos csekély tartalékolástól eltekintve a nyugdíjintézet a végellátási díjakat évenként egyenlően ossza szét tagjai között, vagyis hogy a járulék összege a mindenkori szükségletnek megfelelő legyen. Mindezek után váratlanul és meglepetés szerűen került bele a rendeletbe a havi járulék minimumának megállapítása. A maga részéről eredeti álláspontját fenntartva, a szombathelyi kamara területén működő közjegyzők és a Lintner-féle indítványt oly értelemben fogadja el, hogy a havi járulék összege a rendeletben semmiféle korlátozás alá ne essék.

A közgyűlés Fekete László dr. és Antalffy Zsiros Aladár dr. felszólalásai után akként határozott, hogy az igazságügyminisztériumhoz sürgős előterjesztést intéz az 1700/1931. I. M. rendelet 42. §. 4. bekezdésének oly irányu módosítása iránt, mely szerint a havi nyugdíjjárulék összegét az évi szükségleteknek megfelelően mindenkor a nyugdíjintézet állapítja meg. A Jeszenszky-féle indítványt a közgyűlés az intézőbizottságnak adta ki.

Hedry Aladár dr. elnök bejelenti, hogy ezzel a közgyűlés tárgysorozata kimerült s megköszönve a nyugdíjintézet tagjainak személyébe helyezett bizalmát, azzal a nyugodt érzéssel, hogy a nyugdíjintézet működését sikerült megfelelő mederbe terelnie, az elnöki tisztségről lemond, kéri majd a lemondás elfogadásával az elnöki állás betöltése tekintetében a közgyűlés intézkedését.

Kovács Elek dr., Galánffy János dr., Haviár Gyula dr. és Rusa Ernő dr. a nyugdíjintézet összes tagjainak változatlan tiszteletéről, bizalmáról és ragaszkodásáról biztosították az elnököt s a nyugdíjintézet további zavartalan működése érdekében kérték a lemondás visszavonását.

Hedry Aladár dr. a közgyűlés bizalmát megköszönte, megállapítja azonban, hogy a lemondás kérdése nem lévén napirenden, e tárgyban ezuttal határozat hozatalnak helye nincs s e kijelentése után a közgyűlést berekesztette. A közgyűlés berekesztése után a jelenvolt tagok az elnököt hosszasan éljenezték.

(Szpt.)

A Magyarországi kir. közjegyzőhelyettesek Országos Egyesületének közgyűlése.

A Magyarországi Királyi Közjegyzőhelyettesek Országos Egyesülete évi rendes közgyűlését 1931. évi december hó 19. napján tartotta meg.

Dr. Velsz Elemér elnök a nyugdíjegyület ülésén lévén elfoglalva az elnöki széket dr. Diemár Kálmán egyesületi titkár foglalta el s üdvözlővén a megjelenteket ismertette a Központi Bizottság évi jelentését, amely a következőkben foglalható össze.

Kegyeletes szavakban emlékezett meg az évi jelentés az egyesület mindenki által szeretett és nagyrabecsült kedves halottjáról dr. Cseh Jenő egyesületi alelnökről. Évtizedeken át ernyedetlen szorgalommal és páratlan puritanizmussal küzdött egy jobb jövő reményében, amíg mindinkább gyengülő szervezetét megölte a megcsillogtatott jobb jövő helyett osztályrészül jutott állandó mellőztetés. Ez a martíromság ma a küzködő helyettesi kar keserű sorsa.

Majd felolvasta dr. Diemár Kálmán a jelentésnek a közjegyzői kinevezésekre vonatkozó statisztikai adatait. Az utolsó másfél év alatt a 14 állásból nyolcat, tehát az állások 60%-át a karon kívül állókkal töltötte de az igazságügyi kormány. A kinevezett hat helyettes közül csupán három volt, akinek helyettesi működése a négy évet meghaladta s így e három kinevezés volt figyelemmel csupán az ansziennitásra. A másik három közül kettő a mai viszonyokat tekintve egész fiatal ember volt s helyettesi gyakorlata pedig alig haladta meg a két évet. Miután hónapról-hónapra rosszabbodott a helyzet a Kir. Közjegyzőhelyettesek Országos Egyesülete megrendülve látja, hogy az idősebb minden tekintetben kifogástalanul működő helyettesek állandóan mellőztetnek. Ennek az immár köztudomássá vált reménytelen várakozásnak tudja be az egyesület azon a tényt, hogy teljesen hiányzik az új, a fiatal helyettesi nemzedék. A szolgálati idő, a fedhetetlen múlt, a társadalom megbecsülésével kivívott pozíció nem kvalifikálnak a közjegyzői állásra, csupán a magasabb érdekek, amelyek előtt értelmetlenül áll meg nemcsak a helyettesi kar, de maga a közjegyzői kar is.

Pedig a közjegyzői ügyködés ma már teljesen speciális képzettséget és etikát igényel, amelynek mindkettőjét csak a pályán évtizedek óta működő közjegyzők mellett eltöltött több

éves gyakorlat után lehet elsajátítani illetve az etika csak ekként idegződhetik be az egyénbe. Ezt tudják a kir. közjegyzői kamarák s e tekintetben tett előterjesztéseik mélységes hálára kötelezik a helyettesi kart.

Vázolta a jelentés az elmúlt másfél évnek az egyesületet érintő fontosabb eseményeit, különösen meleg elismeréssel adózott a nyugdíjgyesület szervezése körül végzett fáradhatatlan munkásságáért dr. Velsz Elemérnek.

Csodálkozással állapította meg az egyesület, hogy a váltó-óvások felvétele tekintetében behozott könnyítés nem szaporította meg a jelöltek számát s mély fájdalommal látja, hogy idős elsőrangú minősítéssel bíró helyettesek hosszú idő óta állás nélküli vannak.

Megállapította a jelentés, hogy a Közjegyzői Közlöny hasábjain igen gyakran találkozni helyettesek jól megépített dolgozataival s külön megemlékezett dr. Antalffy Zsiros Aladár és dr. vitéz Barcza Ferenc irodalmi munkásságáról.

A jelentés végül összetartásra és kitartásra hívta fel tagjait mondván, lehetetlen az, hogy hosszú évek fáradhatatlan munkássága, erkölcsi tisztasága előbb, utóbb diadalt ne arasson. Ez a testület az abban lévő magasabb erkölcsi felfogás folytán nem élhet a hangos reklamációk fegyverével, tisztességében látja erejét, amelynek győzedelmeskedni kell.

Ezután dr. Kenderessy János terjesztette elő pénztárnok jelentését.

A közgyűlés egyhangúan köszönetét fejezvé ki a Központi Bizottságnak a felmentvényt minden tekintetben megadta.

A megejtett választások eredményeként a Központi Bizottság tagjai lettek: dr. Velsz Elemér, dr. Diemár Kálmán, dr. Botka László, dr. Kenderessy János, dr. Kiss Rezső, dr. Antalffy Zsiros Aladár, dr. Tárczay Rezső, dr. Hajnal Bálint, dr. Varga Kálmán, dr. Debreczeny Dezső. Póttagok: dr. Szakáts István, dr. Stamberger Pál.

A Központi Bizottság a tisztikart a következőkben alakította meg:

Elnök: dr. Velsz Elemér,

Alelnök: dr. Antalffy Zsiros Aladár,

Titkár: dr. Diemár Kálmán,

Pénztáros: dr. Kenderessy János.

A Központi Bizottság felhívja az egyesület tagjait, hogy az

évi 4 pengőben megállapított tagdíjat dr. Kenderessy János kir. közjegyzőkelyettes címén (Budapest, V., Vilmos császár-út 19.) mielőbb küldjék meg.

Többek felszólalása után kimondotta a közgyűlés, hogy az egyesület vezetősége küldöttségileg kérje fel az Igazságügyminisztert, hogy a kinevezésekkor vegye figyelembe a helyettesek méltányos kérelmét, emlékezvén hivatala elfoglalásakor oly mély hatást tett pártfogó nyilatkozatára.

Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy kérni fogja az Igazságügyi kormányt, adjon módot a helyettesek pályázati kérvénye egységes felszerelésére, nehogy a pályázatok mellékleteinek költségeivel tülön-tul megterheltesse, kérvén egyúttal ez ügyben a kir. közjegyzői kamarák jóindulatu támogatását.

Végül kimondotta a közgyűlés, hogy mindazon kamarákat, ahol a segédtitkári állás nincs közjegyzőhelyettesel betöltve felkéri, hogy ezt az állást helyettesel töltsék be.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A központi bizottság tagjai minden hónap második keddjén délután 7 órakor összejövetelt tartanak a Belvárosi-kávéház emeleti helyiségében, amelyre minden helyettest és jelöltet szívesen lát a vezetőség.

Minden kérelem és előterjesztés dr. Antalffy Zsiros Aladár-hoz intézendő. (Budapest, VIII. József-körut 2.)

Madarász István dr. felsőházi beszéde.

Madarász István dr. a pécsi kamara elnöke, a magyar közjegyzői kar felsőházi képviselője a kormány jelentés általános vitája rendjén a felsőház december 18. napján tartott ülésén felszólalt s beszédében az új illeték rendeletek sérelmes intézkedéseit tette bírálat tárgyává. A hatásos és értékes beszédet az alábbiakban szószerint közöljük:

„Annak tudatában, hogy a kormány a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosítása érdekében a rendeleteket a mai rettenetesen nehéz viszonyok között kénytelen volt kibocsátani, de annak is érzetével, hogy a kormány teljes garanciát képviselő elnökének minden erővel való

támogatása ma, az összefogás érdekében is szinte kötelesség, — a szőnyegen levő jelentést elfogadom.

Van azonban a rendeletek között egy, az 5100. számú ez évi M. E. rendelet, amelynél szót kell emelnem, mivel igazságtalan és antiszocialis. Ez a rendelet egyes illetékeknek újabb megállapítása iránt rendelkezik.

Miután ezen rendelet, azon mezőn szánt, amelyet én már szinte egy életen át művelek s így ismerem annak minden fűszálát, ismerem a termőtalajnak gyengébb részeit, ahol az életerőből elvenni mit sem lehet, viszont erősebb részeit is, amely termést ígérhet, — kompetensnek érzem magamat arra, hogy ezt a rendeletet bíráló tárgyává tegyem.

Nem kívánok az egész rendelettel foglalkozni, hanem abból csupán a 61. §-t emelem ki és ezt veszem bonckés alá.

Foglalkozom pedig ezzel azért, mert a magasabb állami érdekek szolgálata helyett elégedetlenséget és elkeseredést idéz elő, a gyakorlati életben pedig célirányosan alig megvalósítható. Ez a rendeletszakasz éppen a legszegényebb néposztályt, a város és falu népének azokat a nyomorultjait sújtja, akik immár a napi élet gondjaival sem tudnak megküzdeni s akiknél minden fillérnyi tehertöbblet kétségbeesést jelent.

Az igazságszolgáltatás *nem* egyes szerveinek, hanem az igazi szegények érdekeinek védelmében állok fel.

Ez a kiemelt 61. szakasz az örökösödési ügyekből kifolyó illetékekre nézve rendelkezik.

1920. előtt a törvényes eljárás az volt, hogy az örökösödési ügy iratai a hagyaték tárgyalásának befejezése után az értékre való tekintet nélkül átmentek a hagyatéki bírósághoz, ez azután az illetékkiszabás alapjául a tárgyaló közjegyző által hiteles alakban elkészített másolatokat áttette az illetékkiszabásra egyedül kompetens fórumhoz, az adóhivatalhoz, — ez az illetéket kiszabta, azt fizetési meghagyás alakjában az érdekeltek tudomására hozta, őket 30 nap alatti fizetésre felhívta, ezek pedig ha magukra nézve sérelmesnek tartották, jogorvoslattal élhettek, vagy pedig teljesítették a fizetést.

Az 1920. évi XXXIV. t.-c. 45. §-a már elrendelte, hogy a kir. közjegyző által tárgyalt olyan hagyatékoknál, amelyek kizárólag *ingóságokból* állanak és a kiszabható örökösödési illeték 1000 koronát meg nem halad, az illetéket a tárgyaláson jelen volt és az illeték lerovására kötelezett fél a kir. közjegyző kiszámítása és kiszabása alapján bélyegjegyekben azonnal leróni köteles.

Az illeték határa később 16 pengőben állapított meg.

Nem szociális érzék szülte ezt a törvényszakaszt sem, sőt egyenesen elhibázott is azért, mert amikor egy modern jogállamban, ahol az államélet működése szinte már tökéletesen differenciálódott s annak megfelelőleg az állam igazgatás minden ágazatának ellátása speciális szakképzettséget s ezenfelül még speciális gyakorlatot is kíván, — mégis ezt a munkát ez a törvényszakasz a jogélet más terén működő, arra nem hivatott, gyakorlatot sem szerzett faktor hatáskörébe utalja.

Érezte ezt a jogásközönség, de mert a törvényszakasz gyakorlati alkalmazására csak a legkritikább esetben került sor és akkor is a rendesebb gazdasági viszonyok között alig volt jelentősége, mert az olyan hagyaték, amely csupán ingókból áll, igen ritka, ilyen a falusi népnél nincs is, de az ilyen hagyatékban az örökösödési eljárás csak kérelemre indulhat is meg, ilyen kérelem pedig a vidéken működő közjegyző életében talán még soha be nem nyújtott, — vagy ha kiskorú örökös létében az eljárás hivatalból indult meg, úgy a hagyatéki vagyon értéke szinte kivétel nélkül alul maradt az illetékköteles határon, — tehát az 1920. évi XXXIV. t.-c. 45. §-ának gyakorlati jelentősége úgyszólván nincs, — a jogkereső közönség is, a jogászvilág is, — bár a sérelem érzetével, — aggodalom nélkül tudott napirendre térni az elvileg sérelmes törvényszakasz felett.

Más helyzetet teremt azonban az 5100 számú rendelet 61. §-a.

Ezen szakasz szószerint így hangzik :

„Az öröklési és ajándékozási illetéket az 1920. évi XXXIV. t.-c. 45. §. 1. 4. és 7. bekezdéseiben meghatározott, — a legutolsó felemelés szerint, — 16 pengő helyett 50 pengőt kell bélyegben leróni. A kir. közjegyző által tárgyalt hagyatéknál pedig ez a kötelezettség akkor is fennáll, *ha a hagyaték egészben vagy részben ingatlan* és pedig ebben az esetben az öröklési és kapcsolatos ingatlan vagyonátruházási illeték együttes összegére nézve. A bélyeggel lerovási kötelezettség szempontjából annak az összes öröklési és esetleg kapcsolatos ingatlan vagyonátruházási illetéknek együttes összege az irányadó, amely a kir. közjegyző által készített hagyatéki kimutatás érték adatai szerint mutatkozik.

A hagyatékot a kir. adóhivatalnál, Budapesten a m. kir. központi díj- és illetékkiszabó hivatalnál szabályszerűen akkor is be kell jelenteni, ha bélyeggel való illeték lerovási kötelezettség állott fenn, akár megtörtént a bélyeggel lerovás, akár nem.

A hivatal az öröklési, esetleg kapcsolatos vagyonátruházási illetéket *szabályszerűen megállapítja* és a lerótt bélyegeken netán felül eső részt fizetési meghagyással kiszabja. Amily részben a kir. közjegyző készítette kimutatás értékei szerint 50 pengőnél nem nagyobb összegben mutatkozó illetéket bélyegben le nem rótták, az 1920. évi XXXIV. t.-c. 57. §. 1. pontja értelmében *kétszeres birságot is ki kell szabni*. Más esetekben a vagyonátruházási illetéket kiszabás útján pénzben kell leróni.

Itt mindenekelőtt leszögezem, hogy az adóhivatal az illetéket, — tekintet nélkül a közjegyző számítására, — újra kiszámítja, *tehát a rendelet munkamegtakarítást az adóhivatal részére nem jelent.*

De, hogy mit jelent ez a rendelet szakasz a gyakorlatban, mutatja a közjegyzői kamaráknak az Igazságügyminiszter Urhoz intézett, felfogásban azonos tartalmú felterjesztése, amelyek közül idézem az egyik kamara az én érzéseimet és gondolkodásomat fedő felterjesztésének idevonatkozó részét.

Ez így szól:

Ez a rendelkezés a gyakorlatban azt jelenti, hogy a legszegényebb emberek a maguk kis öröksége után mindig háromszoros illetéket fognak fizetni.

50 pengőnél nem nagyobb, együttes öröklési és vagyonátruházási illeték rendszerint a 2000 pengő értékhatáron alul lévő hagyaték után esik. A 2000 pengőn alul levő örökségek pedig rendszerint egy kis viskóból és néhány darab ócska butorból vagy esetleg két három hold pántlika-szerű gyengébb minőségű földből állanak.

Azok a — gúnyosan — szerencsésnek nevezhető örökösök, akik ilyen örökséget kapnak, szegény napszámos emberek, illetőleg özvegyek vagy ezeknek rongyokba burkolt kiskorú árvái, akiknek nemcsak a vonatra, de még a napi kenyérre sincs pénzük, hanem éhesen és gyalog vándorolnak be a közjegyzőhöz a hagyaték tárgyalására s akik a mai viszonyok között egy esztendő alatt sem látnak 40—50 pengőt. A ház és föld rendszeren terhelve is van, meghal a kereső férfi, marad utána egy szerencsétlen özvegy néhány apró gyermekkel, az örökhagyó halálával már addig is felmerült egy csomó gyógyítási és temetési költség, ami mind kifizetetlen s akkor a halál után néhány hét múlva be kell menniök a hagyatéki tárgyalásra. Tisztelettel kérdezem, hogy ezektől a nyo-

morultaktól akar-e az államkincstár 30—40—50 pengő örökösödési illetéket azonnal kipréselni?

Fogalma sincs erről a tényleges helyzetről annak, aki ezt lehetségesnek gondolja.

Különösen falun az ilyen szegény emberek télen nem fűtenek, mert erre nem telik, hanem ehelyett testük melegével akarják a romlott levegőjű padolatlan, betapasztott ablakú szobácska hőmérsékletét enyhíteni, — korán lefeküsznek, mert világításra nem telik, a gyermekek nem járnak ki, mert nincs lábbelijük és melegebb ruhájuk, — hát lehet-e az ilyen emberektől azt kívánni, hogy az általuk — önhibájukon kívül — megörökölt kis vityilló, vagy nyomorult föld után az illetéket készpénzben, kétszeres birság terhe mellett a hagyatéki tárgyaláson azonnal lefizessék?

És igazságos-e az, hogy amíg a nagyobb, a valóságban is vagyoni előnyt jelentő örökségek után az 50 pengőt meghaladó öröklési illeték kifizetésére kötelezettek a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedése után hónapok múlva kiadott fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 30 nap alatt kötelesek csak az illetéket megfizetni, de még akkor is élhetnek jogorvoslattal vagy kérhetnek halasztást és kaphatnak is 5 évig terjedőleg, sőt még azontúl is, felemelt illetéket pedig sohasem fizetnek, — addig az ellen a szerencsétlen kisémbert ellen, aki nyomorúságos állapota miatt 50 pengőn aluli illetékét fizetni semmi módon nem képes, — háromszoros illeték rovassék ki, amely telekkönyvileg is biztosíthatni fog, aminek azután a következménye, hogy a különben is megterhelt kis viskó vagy pántlika föld az államkincstár szorítása következtében újra kerül, az örökösök pedig mindenükből kifosztva a szabad ég alá.

Méltóztassék azt tudomásul venni, hogy az ilyen 1000—2000 pengős hagyaték után, — pedig a vidéken működő kir. közjegyzők előtt fekvő örökösödési ügyek nagy része ilyen, — az örökös, különösen a mai nehéz viszonyok között, jóformán sohasem fizeti ki a tárgyalási költséget, sőt még a jegyzőkönyv bélyegét sem és csak esetleg hosszú hónapok után tudnak abból valamit törleszteni. Azt is csak jószántukból, mert a szociális érzésű közjegyző ezek ellen behajtási lépést sohasem tesz, sőt még a tárgyalási jkv. bélyegét is sajátjából ragasztja fel, nehogy az ellen a kis ember ellen még lelet is vétessék fel.

Ha ez a rettenetes intézkedés továbbra is fenntartatik, a szegény emberek arra a meggyőződésre fognak jutni, azt sugalja

nekik kétségbeesésük, hogy mert ők szegények, azért illeték fejében háromszor annyit kell fizetniök, mint a jobbmódúaknak. Ha pedig egyszer erre a meggyőződésre jutottak, akkor nyilvánvalóan elke-seredéssel fognak eltelni az állammal és társadalommal szemben, amely ilyen igazságtalanul és kegyetlenül bánik el velük. Félő, hogy ez az intézkedés támogatni fogja a társadalom és állami rendet felforgatni törekvő elégedetleneknek máris tekintélyes táborát.

De a kis hagyatékok után járó illetékek lerovásának rendezésénél nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy az a szegény gyermek vagy özvegy nem önkaratából válik örökössé, hanem azért, mert apja, anyja vagy házastársa meghal. Aki ezzel szemben vételi vagy ajándékozási avagy bármily más illeték alá eső ügyletet köt, azt önszántából teszi, — ha nem tud fizetni, akkor ne kössön ilyen jogügyletet és ha mégis megkötí és nem tesz eleget illetékfizetési kötelezettségének, akkor viselje is ennek következményeit, de az a szerencsétlen örökös, aki eddig az örök-hagyó védszárnyai alatt állott és a halál folytán még attól is meg-fosztva az eddiginél is nagyobb nyomorúságba került, aki tehát nem önkarata folytán kerül bele egy olyan jogviszonyba, amely illetékfizetési kötelezettséggel jár, — vagyis nem vétkes, hogyan legyen azzal büntethető, hogy az illetéket háromszorosan vegyék meg rajta akkor, ha azt egyszeresen sem tudja leróni.

Ez a büntetés az előirt bírság.

Ennél a bírság szónál azonban, amely a jelen esetben bün-tető jellegű, meg kell állanom s fel kell tennem azt a kérdést, hogy van-e helye egyáltalában ilyen bírságolásnak. Jogilag sincs, mert törvényeink értelmében csakis szándékos mulasztást, vétkes-séget, vagy bűncselekményt lehet büntetni.

Ezen ismérvek egyike sem található meg a jelen esetben, vagyis a dolus egyenesen ki van zárva, de culpa sem forog fenn.

Méltatnunk kell azt, hogy az örökös, aki szegénysége követ-keztében fizetéseképtelen, nem maga választja meg a fizetés idő-pontját, mert hiszen nem tudja mikor áll be hozzátartozóinál a halál és mikor tartja meg a kir. közjegyző a hagyaték tárgyalását. Ha tehát ezen időpontban pénzzel nem rendelkezik, szándékos mulasztással semmi esetre sem vádolható s így nem állhat meg a bírságolás. E helyett a száanalom érzetének kellene felkelni.

De ezek mellett ez a rendelkezés, minthogy az örökösök túlnyomó része az azonnali illetékfizetésre képtelen, — az állam-kincstárra nézve semmi néven nevezhető vagyoni előnyt nem

jelent, hacsak nem tekintünk a bírságra, amely azonban az állam-háztartás egyensúlyának helyrehozásánál számba sem jöhet és talán csak szégyenfoltként jelentkezhetik. Jelent azonban a már kifejtett okoknál fogva antiszociális és eleven húsba vágó igaz-ságtalanságot s ezenfelül jelent felesleges munkatöbbletet a hagyatéki bíróságokra, adóhivatalokra és kir. közjegyzőkre egyaránt.

A részletekkel nem foglalkozom, azokkal nem akarom a Ház türelmét kimeríteni, de el is törpülnek azok a már megvilágított nagy horderejű lényeg mellett, noha a részletek boncolásánál ki tudnám mutatni a rendelet rendelkezéseinek alig, vagy csak önké-nyesen áthidalható nehézségeit.

Az előadottak alapján a kisemberek életének oly közelről ismeretében, a sérelmezett rendeletszakasz gyakorlati alkalmazása közben tapasztalt nagyfokú elégedetlenség és elke-seredés megszüntetése érdekében is, de a felelősség tudatában is arra kell kérnem a mélyentisztelt Kormányt, hogy az 1931. évi 5100 számú minisz-terelnöki rendelet 61. §-át teljes egészében és pedig visszaható erővel sürgősen helyezze hatályon kívül s ezzel nyújtsa ki segítő kezét a szegények felé. Öntsön a lelkükbe a csüggedés helyetti bizalmat.“

Közlemények.

Kitüntetés. A kormányzó bicskei *Séthy* Antal államtitkárnak az igazságügyi közszolgálat terén kifejtett rendkívül buzgó és ered-ményes közreműködéséért a II. fizetési osztály jelleget adományozta. A nagyértékű szolgálatokkal méltán kiérdemelt legmagasabb kitün-tetés következtében *Séthy* államtitkárt a kegyelmes cím illeti meg. *Séthy* államtitkár különben a 10376/1931. I. M. E. számú rendelet alapján a felülvizsgálatot az igazságügyminiszterium VIII. osztálya fölött is gyakorolja, amely osztályhoz tartoznak tudvalevően az összes közjegyzői ügyek is. E szorosabb kapcsolatra való tekintettel az országos egyesület nevében *Lázár* Ferenc dr., a budapesti közjegyzői kamara nevében *Janits* Imre dr. elnökök *Séthy* állam-titkárt meglehangú táviratban üdvözölték.

Halálozás. *Schrammel* Imre vasvári kir. közjegyző december hó 1. napján Szombathelyen elhalálozott. Érdemes kartársunk a közjegyzői pályán huszonhét évig működött 15 évig mint helyettes,

12 évig mint közjegyző, 11 évig mint a szombathelyi kamara választmányának tagja. Ez utóbbi tisztségére való tekintettel a szombathelyi kamara az elhalálozásról külön gyászjelentésben emlékezett meg. Itt említjük meg, hogy a szombathelyi kamara 19/8/1931. számú határozatával a megüresedett állásra helyettesként Rámer Elek dr. vasvári kir. közjegyző helyettesét rendelte ki. A megüresedett közjegyzői állásra különben a kamara a 14391/1931. I. M. E. számú rendelet alapján 42/2/1931. szám alatt nyolcnapi határidőre pályázatot hirdetett, amely pályázat a Budapesti Közlöny december 17-iki számában jelent meg s így az már le is járt.

Szili János dr. ünneplése. Szili János dr. kartársunk, adonyi kir. közjegyző december havában érkezett el születésének hetvenedik évfordulójához. Ez alkalmából székhelyének hatóságai, egyházi és társadalmi egyesületei meleg ünneplésben részesítették. A nyugdíjintézet közgyűlésére egybegyűlt közjegyzők és helyettesek a közjegyzői kar nevében üdvözlő iratot intéztek Szili János dr.-hoz, aki mindnyájunk örömeire hetvenedik életévét szellemi és testi erőinek teljességében érte meg.

Az Országos Egyesület központi bizottságának ülése. A Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyesületének központi bizottsága december 1-én Lázár Ferenc dr. felsőházi tag, egyesületi elnök vezetése alatt ülést tartott, amelyen az elnökön kívül megjelentek: Szécsi Ferenc alelnök, Rónay Tibor dr. pénztáros, Barcs Ernő dr., Fekete László dr., Körössy Bertalan dr., Pekker Emil dr., Szemerjay-Petrán Tibor dr. kir. közjegyzők, Velsz Elemér dr. kir. közjegyzőhelyettes, bizottsági tagok. Az ülés jegyzőkönyvét Velsz Elemér dr. vezette. Lázár Ferenc dr. a tárgysorozat első pontjaként bejelentette, hogy Fekete László dr. a Kir. Közjegyzők Közlönye felelős szerkesztője e tisztségéről más többirányú közérdekű elfoglaltságára tekintettel 1932. évi januárius havától kezdve lemondott s a Közlöny szerkesztése kérdésében a központi bizottság intézkedését kéri. Mivel az elnök bejelentése szerint a lap részére dr. Fekete László munkásságát más minőségben továbbra is sikerült biztosítani, indítványozza, hogy a felhozott indokok méltánylásával a felelős szerkesztői teendők ellátása alól öt évi fáradhatatlan munkásságának elismerése s ennek jegyzőkönyvi megörökítése mellett mentessék fel, a továbbiakban, mint a Közlöny főszerkesztője szerepeljen s a felelős szerkesztői teendők ellátására Szemerjay-Petrán Tibor dr. budapesti kir. közjegyző kéresek fel. A központi bizottság az elnöki előterjesztésnek

megfelelően határozott, Szemerjay-Petrán Tiáor dr. pedig kijelentette, hogy az adott viszonyok között a felelős szerkesztői tisztséget elvállalja. Egyhangú lelkesedéssel fogadta ezután el a központi bizottság Gálffy Ferenc szentgotthárdi kir. közjegyzőnek azt az indítványát, amely szerint az Országos Egyesület Borah senatort a magyar ügy lelkes felkarolásával szerzett érdemeiért hálával és köszönettel üdvözlje. A pénztár állapotáról tett végül jelentést dr. Rónay Tibor s e részben megemlékezett a nagy arányban felszaporodott hátralékokról. Ennek behajtási módjait beszélt meg a bizottság s majd az elnök az ülést egyéb tárgy hiányában berekesztette.

Kamaraközi értekezlet. A pécsi kamara indítványára Janits Imre dr. a budapesti kamara elnöke, december 19-ére Budapestre kamaraközi értekezletet hívott össze. Az értekezleten, amelyen az összehívó Janits Imre dr. elnököt, megjelentek még a budapesti kamara részéről Holitscher Szigfrid dr. elnök helyettes, Lipcsey Péter dr. főtitkár, a debreceni kamara részéről Galánffy János dr. elnök, Kovách Elek dr. elnök helyettes, a pécsi kamara részéről Madarász István dr. elnök Rusa Ernő dr. elnök helyettes, a szegedi kamara részéről Jedlicska Béla dr. elnök a szombathelyi kamara részéről Pottyondy Béla dr. elnök, az országos egyesület részéről pedig Lázár Ferenc dr. elnök. Az értekezlet jegyzői teendőit a kamaraközi értekezlet jegyzője Fekete László dr. akadályoztatása miatt Szemerjay Petrán Tibor dr. kir. közjegyző látta el. Janits Imre dr. az értekezlet elnöke megnyitó beszédében jelezte, hogy az értekezlet tárgya az új illetékrendeletek a közjegyzői gyakorlatot érintő egyes sérelmes rendelkezéseinek megvitatása. Majd meleg szavakkal emlékezett meg a kar felsőházi képviselőjének Madarász István dr. pécsi kamarai elnöknek az értekezlet tárgyában a felsőház december 18-iki ülésén tartott nagyhatású beszédéről, amelyet különben a közlöny e számában egész terjedelmében közlünk. Az elnöki megnyitó után az illeték rendeletek egyes sérelmei rendelkezéseiről beható vita indult meg, amelyben résztvettek Lipcsey Péter dr. Madarász István dr. Lázár Ferenc dr. Galánffy János dr. és Holitscher Szigfrid dr. A felszólalások rendjén az értekezletnek az a véleménye alakult ki, hogy miután az egyes kamarák részéről e tárgyban már részletes memorandumokat terjesztettek fel az igazságügyminisztériumhoz, ahonnan azokat már az illetékes pénzügyminisztériumhoz áttették s mivel illetékes helyen több ízben kijelentették, hogy fiskális érdekekből az illeték rendeleteken lényeges

változtatások nem eszközölhetők, a közjegyzői kar részéről e kérdésben — annak egyébként való nyilvántartása mellett — további lépések ezidőszereint célszerűeknek nem mutatkoznak. Napirend után Kovách Elek dr. indítványára foglalkozott még az értekezlet azzal a kérdéssel, hogy a magyar közjegyzőséget érintő törvények és rendeletekre vonatkozó anyag, amely nehezen hozzáférhető, összegyűjtessék és sokszorosítva a kamarák rendelkezésére bocsátassák s végül Galánffy János dr. indítványára azzal a kérdéssel, hogy a hagyatéki ügyekben a vidéken is, ahol több közjegyzőség van, az időrendi beosztás helyett, amely a felszólaló álláspontja szerint méltánytalannak bizonyult, a körzeti beosztást alkalmazzák. E két indítvány tárgyában a kamaraközi értekezlet még végleges határozatot nem hozott.

A nyugdíjintézet intézőbizottságának ülése. A nyugdíjintézet intézőbizottsága az állandó ellenőrző bizottsággal együttesen december hó 19. napján délután öt órakor dr. Hedry Aladár a nyugdíjintézet elnökének vezetése alatt ülést tartott, amelyen mindkét bizottság összes tagjai megjelentek. Az együttes ülésnek tárgya a közgyűlés előkészítése volt. Az ülés után a nyugdíjintézet közgyűlésére megérkezett tagokkal együttesen az Országos Kaszinó földszinti nagytermében társasvacsoza volt, amelyen mintegy 50 közjegyző és helyettes vett részt. A társasvacsorán Ertsey Péter dr. köszöntötte fel a nyugdíjintézet vezetőségét s annak élén Hedry Aladár dr. elnököt, aki a felköszöntőre meghatott szavakban válaszolt.

A pécsi kamara memoranduma az 5610/1931. M. E. rendelet részleges módosítása tárgyában. A pécsi kamara a november 21. napján megtartott ülésén hozott határozatából részletesen indokolt előterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez az irányban, hogy az ugynevezett adósvédelmi, az 5610/1931. M. E. számú rendelet 16, 17, 18, továbbá 21, 22, 23 §-ának rendelkezései a kir. közjegyzőknek birói megbízásokból származó díjaira ne vonatkozzanak, illetve, hogy e díjak a hivatkozott §-ok korlátozó rendelkezései alól mentesíttessenek. Az előterjesztés különösen hangsúlyozni kívánja, hogy a közjegyzői karnak nem is annyira a tényleg gyakorolható végrehajtási jogra, amivel a múltban is a legrikkább és a legkivételesebb esetekben élt, hanem inkább a behajtási lehetőségre vonatkozó köztudatra van szüksége s ezt a kar mindig tanúsított előzékeny méltányossága s nagyfokú szociális érzéke is garantálja.

A közjegyző, mint meghatalmazott felfolyamodási joga. A Közlöny múlt számában a budapesti központi kir. járásbiróság tkvi hatóságának 37890/1931. tkvi számú végzéséről emlékeztünk meg, amely az állagtulajdonos részéről ingatlan haszonélvezeti jogra vonatkozó ajándékozási szerződés alapján a haszonélvezeti jog bekebelezésére vonatkozó kérés teljesítését megtagadta azzal az indokolással, hogy a haszonélvezet, mint személyhez nem kötött jog másra át nem ruházható. A hivatkozott közleményünkben reámutattunk arra a tévedésre, amellyel a tkvi hatóság az állagtulajdonos és a haszonélvezeti jogosított nem állagtulajdonos részéről a haszonélvezeti jog átruházásának jogérvényességét összezavarta. A sérelmes végzés ellen az illető közjegyző, aki a felek megbízásából az alapkérést beadta., ugyancsak a felek nevében felfolyamodással élt. Erre a felfolyamodásra hozta a budapesti központi kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság 44303/1931. tkvi számú végzését, amely a beadott felfolyamodást „újabb kérelemelőterjesztésének tekinti és ennek következtében a haszonélvezeti jog bekebelezését elrendeli. „Együttal“ „a felfolyamodást elutasítja, mert a kir. közjegyző más nevében csupán tkvi kérvény beadására van feljogosítva és a T. R. nem tartalmaz oly rendelkezést, amely a kir. közjegyzőt felebbviteli beadvány beadására is feljogosítaná.“ Hasonló határozatról a Közlöny hasábjain már megemlékeztünk s kimutattuk az ezirányú törvényt magyarázat tarthatatlanságát. A kérdésben különben a fentközlött határozat új és — mindjárt hozzátéhetjük — szerencsésnek szintén nem minősíthető negatív indokkal operál, amikor a telekkönyvi rendtartásra hivatkozik, mint amely a közjegyzőt ilyen jogosítvánnyal fel nem ruházza. Mindenekelőtt hol volt a törvényesen szervezett magyar közjegyzőség akkor, amikor a telekkönyvi vonatkoztatás már életben volt. Ettől eltekintve pedig az adott viszonyok között a tkvi hatóság álláspontjának éppen a fordítottja áll, vagyis a tkvi rendtartás — feltéve, hogy egyáltalán tartalmazhatott volna — kifejezett tiltó rendelkezést nem tartalmaz oly irányban, hogy a közjegyzők felebbviteli beadványt telekkönyvi ügyekben más nevében be nem adhatnak. Hiszen ha helyes volna a tkvi hatóság álláspontja, akkor az ügyvédek által benyújtott felfolyamodásokat is el kellene utasítani, mivel a telekkönyvi rendtartás a részben sem tartalmaz kifejezett rendelkezést, hogy az ügyvédek telekkönyvi ügyekben felfolyamodások beadására jogosultsággal bírnának. A kérdést tehát a tkvi rendtartás tiltó rendelkezéseknek hiányában a közjegyzőkkel szem-

ben a közjegyzői rendtartás, az ügyvédekkel szemben pedig az ügyvédi rendtartás vonatkozó rendelkezései alapján kell elbírálni. Az 1874. évi XXXV. t.-c. a közjegyzői alaptörvény 55. §-a kifejezetten kimondja, hogy a közjegyző jogosítva van hatóságokhoz általában, bíróságokhoz pedig nem peres ügyekben beadványokat intézni. Ennek a törvényes rendelkezésnek alapján kétségtelen, hogy közjegyzők perenkívüli és közigazgatási ügyekben nemcsak alap vagy pótkérések, de esetleg felfolyamodások beadására is jogosultsággal bírnak. A „beadvány“ meghatározás ugyanis szorosán nem magyarázható s különben még szoros grammatikai magyarázat esetén is épúgy jelenthet alap vagy pótkérést, mint jogorvoslati „beadványt“. E kétségtelen jogi állásponttól eltekintve is, a jogkereső közönség kényelmi és anyagi nézőpontjából sem helyeselhető a tkvi hatóság álláspontja, mivel aszerint ugyanabban az egy ügyben a fél az alapkérésnél közjegyző, a felfolyamodásnál esetleg ügyvédi képviselőt volna kénytelen igénybe venni. A tkvi hatóság sérelmezett végzése még nem jogerős, mivel az ellen az illető közjegyző felfolyamodással élt s így minden jogszerű okunk meg van arra, hogy a felfolyamodási bíróság a telekkönyvi hatóság végzését helyben nem hagyhatja.

Jegyzői magánmunkálatok. A tótkomlói községi jegyző készítette az alább vázlatos másolatban közölt osztályos egyezséget:

Mely özvegy Lehoczky Györgyné szül. Kmetykó Zsuzsanna 54 éves, mint édesanya és gyermekei: Lehoczky Zsuzsanna f. Szuszekár Jánosné, Lehoczky Zsófia f. Karasz Mihályné, Lehoczky Mária f. Závada Pálné valamennyien tótkomlói lakosok között a következő feltételek mellett jött létre:

1.) *Osztály tárgyat képezik:* (részletesen felsorolva) 370 pengőre értékelt ingóságok és 18114 pengőre értékelt ingatlanok.

2.) Fentnevezettek ezennel megegyeztek arra nézve, hogy a fenti összes ingóságokat és a fenti összes ingatlanokat egymás között egyenlő arányban és osztatlan állapotban öröklési és osztály címén kapják Lehoczky Zsuzsanna f. Szuszekár Jánosné, Lehoczky Zsófia f. Karasz Mihályné, Lehoczky Mária f. Závada Pálné, akik ezennel kijelentik, hogy beleegyezésüket adják ahhoz, hogy a fenti összes ingóságokat és fenti összes ingatlanokat édesanyjuk özv. Lehoczky Györgyné szül. Kmetykó Zsuzsanna 54 éves tótkomlói lakos özvegyi joga hasznélvezze s az összes fenti ingatlanokra javára ez az özvegyi hasznélvezeti joga telekkönyvileg is minden

további megkérdeztetésük nélkül és bárki kérelmére bekebeleztessek.

3.) özv. Lehoczky Györgyné sz. Kmetykó Zsuzsanna a fentiekhez mindenben hozzájárul s a gyermekei által adott fenti özvegyi hasznélvezeti jogot köszönettel elfogadja.

4.) Felek kijelentik, hogy a fenti osztályos egyezséget elfogadják, azt helyesnek és igazságosnak tartják s kölcsönösen beleegyeznek abba, hogy a tulajdonjog a jogosítottak javára öröklés és osztály címén ezen okirat alapján telekkönyvileg is bekebeleztessek.

5.) A jelen jogügyletből folyó összes költségeket és a kirovandó kincstári illetéket felek közösen s osztályuk arányában viselik és fizetik.

A jelen osztályos egyezés egy eredeti példányban kiállítva felolvastatott, megmagyaráztatott s a jelen volt tanuk előtt felek által elfogadva aláíratott.

Tótkomlós, 1929. december hó 8.

Előttünk mint tanuk előtt:

Bukovinszky János s. k. Szokolay Pál s. k. Lehoczky Mária s. k. Lehoczky Zsófia s. k. *Lehoczky Zsuzsanna az aláírást megtagadta* Kmetykó Zsuzsanna s. k.

Vagyis osztályos „egység“-nek minősít a jegyzői magánbölcesség egy olyan okiratot, amelynek aláírását az egyik fél kifejezetten megtagadta. A hatósági agyontámogatásban részesülő magánmunkálati jogosítvány e díszpéldánya alapján reá vette a jegyző az aláíró feleket arra, hogy örökösödési bizonyítvány kérelmezésére adjanak neki megbízást. Az e tárgyban beadott kérés természetesen elutasítást nyert, mivel az egyik örökös hozzájárulását nem igazolták. A vége a dolognak az lett, hogy az örökösödési eljárás megindult s az ennek rendjén megtartott tárgyaláson nyert a hagyaték ügye elintézését. Az osztályos egység és az örökösödési bizonyítványra vonatkozó kérés költségeit a jegyző természetesen bevasalta a jámbor feleken akiknek valószínűleg elfelejtette megmagyarázni, hogy mindez részükről teljesen felesleges kiadás volt, mivel a közjegyzői tárgyalás, amelynek költségeit természetesen szintén meg kellett fizetniök, volt a hagyatéki ügy rendezésének kizárólagos alapja.

Az Illetékügyi Közlöny 1931. decemberi száma a következő kritikát fűzi dr. Kepes János „Közjegyzői Díjszabás“ című művéhez: Szerző a betűsoros illetékügyi uimutatót könyvének nyilván csupán

függelékeként fűzte a közjegyzői díjszabáshoz, végeredményében azonban ugyanolyan terjedelmet foglal el ez az utmutató, mint maga a díjszabás. Kiváló gondnal, precizitással vannak a címszavak kiválogatva, de nem kisebb tökéletességet mutat fel maga a szöveg is. A szerző nem elégedett meg az egyes illetéktételek felsorolásával, hanem a legfontosabb anyagi és alaki szabályokat is közli betűrendben. Az természetes, hogy elsősorban a közjegyzői gyakorlatra van figyelemmel, ezért aránytalan bőséggel tárgyalja pld. a hagyatéki eljárás illetéki vonatkozásait, ahol hagyatéki illetéki szabási mintákat is közöl. Az Illetékügyi utmutató gondos és kimerítő összeállításánál fogva nemcsak a közjegyzői, hanem az általános praxisban is könnyen és fáradság nélkül nyújt felvilágosítást.

Néhány észrevétel dr. Lipcsey Péternek „Az új illetékrendelet” címen megjelent közleményére. A budapesti kamara illusztris titkáranak most idézett, rendkívül figyelemreméltó és értékes cikkeért az egész közjegyzői kar csak hálával adózhatik. Ha mégis néhány megjegyzést kockáztatok meg, azt csupán azért teszem, hogy a gyakorlatban még kisebb félreértések se forduljanak elő s az eszmék tisztázása valamennyiünk okulására szolgáljon.

1.) Az illusztris cikkíró úr a 330. oldalon 1. pont alatt azt írja, hogy ha az örökösök leszármazók, szülők és hátrahagyott házastárs és a hagyatéki értéke *1000 P-t meg nem halad*, nem kell sem öröklési, sem vagyonátruházási illetéket fizetni, mert az ilyen hagyatéki illetékmentes.

Ezt a tételt a cikkíró úr bizonyára Klug-Sárfynak, a cikkében is idézett könyvére alapítja, amelyben (I. kötet 12 lap) tényleg ilyen szöveg olvasható. Klug-Sárfynak ez a felfogása azonban, a pénzügyi hatóságok általános véleménye szerint, téves. Nevezett szerkesztők megfedekeztek ugyanis arról, hogy az 1920: XXXIV. t.-c. 6. §-ának 6. pontját az 5.002/1924. P. M. számú — törvényi felhatalmazás alapján kibocsájtott, — rendelet már módosította akként, hogy a törvényben eredetileg volt 1000 K. értékhatár helyett 200 aranykoronát kell érteni. Amikor tehát Klug-Sárfy részéről jogforrásul megjelölt 163.600/1926. P. M. számú rendelet megjelent, akkor már nem az 1000 papirkoronás, hanem a 200 aranykoronás értékhatár volt érvényben s így az utóbb idézett rendelet 73. §-a erre a 200 aranykoronára alkalmazandó. Az értékhatár így ezidőszerint 232 P-nek felel meg, vagyis a hagyatéki

az 1920: XXXIV. t.-c. 6. §-ának 6. pontja esetében *csak akkor illetékmentes, ha annak értéke 232 P-t meg nem halad.*

A 163.600/1926. P. M. számú rendelet 73. §-a különben sem azt mondja, mintha korona helyett ugyanannyi pengőt kellene érteni, hanem akként rendelkezik, hogy az eddigi jogszabályok szerint papirkorona vagy aranykorona összegekben megállapított összegek helyett ezentúl ezekkel az összegekkel *egyenlő értékű* pengő összeget kell érteni, tehát semmiestre sem 1000 papirkorona helyett 1000 P-t.

Megjegyzem, hogy Klug-Sárfy könyve ebben a kérdésben egy ideig engem is meglevesztett, de utóbb kénytelen voltam a pénzügyi hatóságok érvelése előtt meghajolni. Mégis egy konkrét esetben, a kérdés teljes tisztázása végett jogorvoslattal éltem, ennek elintézéséről azonban még nem kaptam értesítést. Ha a döntés megérkezik, azt a Közlönyben minden esetre közzé fogom tenni. Tudtommal azonban a vidéki adóhivatalok általában a 232 P-t tekintik értékhatárnak.

2.) A közleménynek vége felé, V. 2. alatt (340 lap) a túlterhelt hagyatéokra nézve tett megállapításra vonatkozólag hangsúlyozandónak tartanám, minden félreértés kikerülése végett, hogy az 5% visszerhes vagyonátruházási illeték csak olyan esetben szabható ki, ha az örökösök nem állanak az örökhagyóval a 88. §. 1. és 2. pontjában megjelölt rokon viszonyban (leszármazók, szülők stb.) Ellenkező esetben tehát a leszármazók, szülők stb. túlterhelt hagyatéknál öröklési illetéket egyáltalában nem fizetnek, hanem csupán 1.5% vagyonátruházási illetéket, még pedig az ingatlanok teljes értéke után. (L. részletesen Klug-Sárfy I. kötet 188. lap).

3.) Az illusztris cikkíró úr a haszonélvezettel terhelt hagyatéokra nézve azt ajánlja (332. lap), hogy az állagörökössel az 50 P-t meg nem haladó illetéket bélyegben ne rovasuk le, hanem vegyük jegyzőkönyvbe az illeték felfüggesztésére irányuló kérelmét. Ez nagyon helyes mindaddig, amíg az adóhivatallal kontroverzia nem támad. De ha az adóhivatal arra az álláspontra helyezkedik, amelyet pl. a szolnoki pénzügyigazgatóság is ebben a kérdésben már elfoglalt (1. Közlöny előző számában 356. oldalon), akkor az ilyen eljárásunkkal, ha a jogorvoslat nem vezet eredményre, már kitehetjük a felet a birságolás veszélyének, mert ő a kiszámított illetéket bélyegben tényleg nem róta le.

Részemről célszerűbbnek tartanám, ha a közjegyző minden

ilyen esetben, utalással a Rn. 47. §-ának 6. bekezdésére, mellőzné az egész illetékkiszámítást, úgyhogy ez a feladat ilyenkor automata az adóhivatalra menne át.

Általában nem ajánlhatom eléggé kartársaimnak, hogy az öröklési illeték körüli eljárásukban mindenekelőtt a közjegyzőkre nézve első sorban kötelező, eddig érdemlegesen még semmi tekintetben meg nem változtatott, tehát egész terjedelmében irányadó 11.000/1928. ig. min. számú rendelet, különösen pedig annak 47—53. §-ainak szemelött tartásával járjanak el s minden kétséges esetben a kiszabást maguktól, — a rendeletben is biztosított joguk alapján, háritsák el. Sok kellemetlenségtől fogják magukat is, a feleket is megkímélni. Legalább ezen a megengedett módon tomptasuk a lehetőség szerint az új illetékrendelet türethetlenségeit.

Dr. Telman Sándor csepregi kir. közjegyző.

Figyelmeztetés. A Nyugdíjintézet elnöksége felhívja a Nyugdíjintézet közjegyzőtagjai figyelmét a következőkre:

A december 20-iki közgyűlés ezirányú határozatához képest felterjesztés intéztetik az Igazságügyminiszterhez a nyugdíj szabályzat oly értelmű módosítása iránt, hogy a fizetendő járulék összegét mindenkor az intéző bizottság állapítja meg.

Amennyiben az Igazságügyminiszter e felterjesztésnek helyt ad, a nyugdíjintézet előreláthatólag abban a helyzetben lesz, hogy a járulékot mérsékeltebb összegben fogja megállapítani.

Természetesen addig, míg az ezirányú miniszteri intézkedés meg nem történik, a nyugdíjszabályzat irányadó s ennek rendelkezéseihez képest 1932. január 1-től kezdődőleg a közjegyzőtagok részéről havi 50.— P azaz ötven pengő járulék fizetendő.

Intézkedés történt, hogy a járulékok befizetése céljára postatakarékpénztári befizetési lapok küldessenek a tagoknak.

Kérelem. Ujból felkérjük Tagtársainkat, hogy az Országos Egyleti tagdíj hátralékukat mielőbb beküldeni sziveskedjenek. November hó elején a

budapesti kamara	37 tagja	. . .	1887.50
debreceni	20	” . . .	1050.00
pécsi	20	” . . .	1535.00
szombathelyi	10	” . . .	560.00 P-vel

volt hátralékban. Összesen: 5032.50 P-volt az egyesület tagdíj követelése. Egyesületi vagyonunknak felét ezen követelés teszi ki, melyből Közlönyünk egy egész évi előállítási ára kitelik, Egy tag 1927-óta, tizenegy tag 1928-óta, nyolc tag 1929-óta, tizenhét tag 1930-óta, tehát több évi tagdíjjal van hátralékban.

Ha minden tag pontosan befizetné a tagdíjat, akkor a tagdíj méréselhető volna közjegyzőknek évi 24, helyetteseknek évi 12 P-re. A szegedi kamarának egy tagja sincs hátralékban, sőt az 1932. évre máris előre valamennyien befizették az egész tagdíjat elnökük példás buzgósága következtében, amiért az egyesület ez alkalommal is kifejezi hálás köszönetét.

Kérjük, hogy a több éven át hátralékosok legalább egy évi tagdíjat (közjegyzők 35 P-t, helyettesek 20 P-t) fizessenek be, az idei hátralékosok pedig annak legalább a felét, nehogy a legutóbbi választmányi ülés határozata értelmében kényszerítve legyünk nekik a Közlöny megküldését beszüntetni. Minden félreértés elkerülése végett legközelebbi számunkban hozzuk azoknak a névsorát, akiknek a Közlönyt küldjük, feltüntetve netaláni hátralékukat is, hogy ebből lássák: mi az oka annak, ha Közlönyünket többé nem kapják meg.

Kihirdetett törvények.

Az 1931. évi XXXI. t.-c. Az irodalmi és művészeti tulajdon tárgyában Montevideóban 1889. évi január hó 11. napján kelt nemzetközi szerződés becikkelyezéséről.

Rendeletek.

5.970/1931. M. E. sz. A földteherrendezésre vonatkozó egyes határidők meghosszabbítása. (B. K. 254.)

6.070/1931. M. E. sz. Az Országos Hitelügyi Tanács 1. számú határozatának közzététele. (B. K. 261.)

6.350/1931. M. E. sz. A csődönkívüli kényszeregyezségi eljárásról szóló 1.410/1926. M. E. sz. rendelet alapján a Pénzügyintézet Központ részéről megkísérelt egyességre vonatkozó rendelkezések újabb módosítása. (B. K. 266.)

6.370/1931. M. E. sz. A külföldi hitelezőkkel szemben fennálló tartozások. (B. K. 267.)

6.210/1931. M. E. sz. A külfölddel való fizetési forgalom ellenőrzéséről és szabályozásáról szóló 4500/1931. M. E. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése. (B. K. 268.)

143.500/1931. P. M. sz. A m. kir. pü. minisztériumnak a külfölddel való fizetési forgalom ellenőrzéséről és szabályozásáról szóló 4500/1931. M. E. számú rendelete egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése tárgyában 1931. évi november hó

23-án 6210/1931. M. E. szám alatt kiadott rendelete végrehajtása iránt. (B. K. 268.)

6.450/1931. M. E. sz. A vitézi intézmény vagyoni jogi személyiségéről. (B. K. 273.)

Judicatura.

89. **Ingatlaneladásra szóló megbízás alakszerűsége.** A 4420—1918. M. E. sz. rendelet nem írja elő, hogy a megbízás útján történő ingatlanátruházásnál az ügylet csak akkor érvényes, ha az ügylet megkötésére vonatkozó megbízás — a közjegyzői törvényben felsorolt különleges, itt fent nem forgó esetektől eltekintve — okiratban foglaltatik és hogy az elidegenítési okirat szövegezésében a megbízásból történt elidegenítésnek kifejezetten benne kell foglaltatnia, minélfogva érvényesnek kell tekinteni az elidegenítésre vonatkozó jogügyletet akkor is, ha bizonyítást nyer, hogy a szerződéskötésnél eljáró harmadik személy az ingatlan tulajdonosától akár szóval, akár írásban megbízást kapott az ingatlan illetményének elidegenítésére. (K. V. 4010—1930.)

90. **Közszerzeményi megosztás.** A II. r. alperes szerzése nem lévén rosszhiszemű, megfelel a m. kir. Kúria P. I. 360—1927/48. számú feloldó végzésében kifejezett jogi álláspontnak a felelőbíró bíróságnak az a döntése, hogy az I. rendű alperes s a II. rendű alperes és neje közt létrejött adásvevési szerződés a II. rendű alperest érdeklő részében nem érvényesíthető és nincs alapja a felperesek abbeli keresetének, hogy az ingatlan egyrésze anyjuk közszerzeményi igénye alapján nekik természetben ítéltesse meg, hanem a keresetnek a II. rendű alperessel szemben való elutasítása mellett a felperesek csak azt követelhetik, hogy az I. rendű alperes az ingatlan értékét bocsássa közszerzeményi megosztás alá. (K. I. 3771—1929.)

277. **Nagyforgalmú közjegyzőséget** átcserélnék Budapest közelében lévő magányos közjegyzőséggel. Cím a kiadóban.

278. **Helyettes,** régi teljes gyakorlattal irodába lépne. — Fölvételi megkeresést a kiadóhivatal továbbít.

279. **Közjegyzőhelyettes,** 41 éves, ref. nőtlen, 6 évi helyettesi, ebből 1½ évi hivatalból kirendelt helyettesi praxissal irodavezető-helyettesi állást keres. — Cím a kiadóban.

280. **Közjegyzőhelyettesi állást** keresek 2 évi gyakorlattal, lehetőleg Budapesten. Beszélök németül, franciául, angolul és szerbül. — Dr. Magyary-Kossa Zoltán, Szeged, Klauzál-tér 3. II. 16.

281. **Fiatalkorú munkabíró közjegyzőhelyettes** mérsékelt igényekkel és elsőrangú referenciákkal budapesti irodában állást keres. Dr. Farkas Gábor Budapest, I., Lágymányosi-utca 17/a.

282. **Állandó helyettesi állást** keresek lehetőleg gimnáziummal bíró városban Van árvaszéki-, ügyvédi- és 2 évi helyettesi joggyakorlatom. Iroda önálló vezetését elvállalom. *Dr. Doszpoly Dezső kir. közjegyzőhelyettes, Hódmezővásárhely.*

283. **Közjegyzőhelyettesi állást** keres 10 évet meghaladó ügyvédi és 7 évi, dr. Kepes János székesfehérvári kir. közjegyzőnél letöltött joggyakorlattal Dr. Herényi Jenő kir. közjegyzőhelyettes. (Lakcím: Székesfehérvár, Bercsényi-utca 43. szám.)

284. **Telekkönyvvezető** 14 évi telekkönyvi, 6 évi betétszerkesztői praxissal s a közjegyzői teendőkben való jártassággal, hagyatéktechnikai készséggel, elhelyezkedést keres. — Árvay László Csongrád. Apponyi-u. 15.

285. **Csakis budapesti közjegyzői vagy ügyvédi irodában délutáni állást,** vagy otthoni gépmunkát keres kitűnően gépelő perfect közjegyzőségélnök, akinek budapesti közjegyzői irodában állandó délutáni állása van. — Címe a kiadóban „*Gyors munkás*” jelige alatt.

286. **Közjegyzői irodában** 5 évi gyakorlattal bíró, önálló tevékenységet is végzett 23 éves, keresztény úrleány — kiválóan gép- és gyorsír — gépiprónőnek vagy kezelőnőnek budapesti irodába szerény feltételek mellett, kisegítésre is, ajánlkozik. Cím a kiadóban.

287. **12 évi közjegyzői-irodai gyakorlattal** rendelkező, németül tudó, telekkönyvi és hagyatéki ügyekben, valamint iroda-kezelésben teljesen jártas perfect gépiprónő állást keres. Cím: a kiadóban.

288. **23 éves ügyvédi s rövid közjegyzőhelyettesi gyakorlattal** lehetőleg budapesti irodában helyettesi állást keres dr. Tar Béla, Budapest IX. Lónyai-utca 15. 1/5.

289. **Fejér József** nyugalmazott törvényszéki bíró Albertfalva szerény igényekkel (lehetőleg Budapesten) közjegyzőhelyettes, állást keres.

A szerkesztőségben bekövetkezett változás folytán az állásközvetítést érintő levelezés a felelős szerkesztőhöz címzendő.

Apróhirdetés egyszeri közzétételének díja:

Alkalmazottat keresőknek 2.— P.
Alkalmazást keresőknek 1.— P.